

การบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่าย
ส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

Participatory Administration For District Service Units the Special Education
Center Performance Promotion Network Group 2 Network under
the Office of Special Education Administration

ฮายาตี ดอเลาะ

Hayatee Doloh

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Branch Education Faculty Bangkokthonburi University

6353100105@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ (2) เปรียบเทียบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรประกอบด้วยครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 175 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) เปรียบเทียบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, หน่วยบริการประจำอำเภอ, ศูนย์การศึกษาพิเศษ, สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study participatory administration for District Service Units the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 Network under the Office of Special Education Administration; and (2) to compare participatory administration for District Service

Units the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 Network under the Office of Special Education Administration, classified by educational level and experience.

This research was resareh a survey. The population included of 175 teachers of the Special Education Center Performance Improvement Network Group 2 under the Office of Special Education Administration 123 teaehers.obainedf as simple random technique. The instrument For data collection was a five-point rating seale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, and t-test.

The results of the research were found that: (1) participatory administration for District Service Units the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 Network under the Office of Special Education Administration were at moderate level in overall; and (2) comparison participatory administration For District Service Units the Special Education Center Performance Promotion Network Group 2 Network under the Office of Special Education Administration classified by educational level, classified by education level and experience overall was different with statistically significant at .05

Keywords: Participatory Administration, District Service Unit, Special Education Center, The Office of Special Education Administration

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองและวัฒนธรรม ซึ่งในปัจจุบันสังคมโลกได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประเทศไทยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกจึงต้องพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าด้วยการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้คนมีความรู้ มีทักษะ มีเจตคติและค่านิยมที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้อย่างเหมาะสม เป็นกำลังสำคัญ ส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญยิ่งขึ้นไป ประเทศไทยได้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา จึงมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนากิจการบริการจัดการให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างศักยภาพของประเทศให้ดำรงอยู่ได้ในประชาคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรีและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ได้บัญญัติสิทธิและเสรีภาพทางการศึกษาไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2550: 31) จะเห็นได้ว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นบุคคลทั่วไปหรือคนพิการควรได้รับการจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

คนพิการนั้นถือเป็นประชาชนคนไทยที่ควรได้รับการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 10 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 7-8) นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556 ได้กำหนดเกี่ยวกับสิทธิทางการศึกษาไว้ใน มาตรา 5 ความว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และ 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน และประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 3)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมให้แก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งจัดสื่อเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง (เกตุร วงศ์ก้อม, 2553: 144) สภาพปัญหาดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษที่ผ่านมา พบว่า ยังมีคนพิการในวัยเรียนเป็นจำนวนมาก ที่มีความยากลำบากในการเดินทางมารับบริการ เนื่องจาก ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยในการเดินทาง ฐานะความเป็นอยู่ยาก สภาพความพิการของนักเรียน รวมไปถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเด็กพิการเป็นอย่างมาก

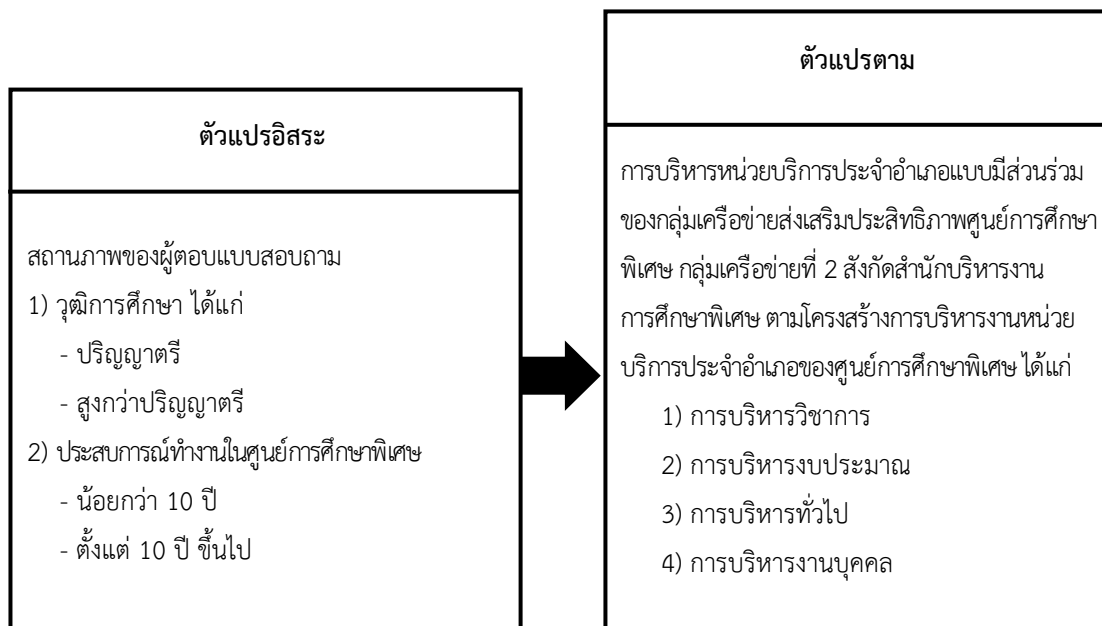
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตระหนักถึงสภาพปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดตั้งหน่วยบริการประจำอำเภอของศูนย์การศึกษาพิเศษขึ้น เพื่อให้เด็กพิการในชุมชนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม สามารถเข้าถึงการรับบริการทางการศึกษาจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว คล่องตัว ทัวถึงและมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเดินทางมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ซึ่งการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอนั้น ดำเนินงานตามโครงสร้างการบริหาร ซึ่งประกอบไปด้วย 4 กลุ่มบริหาร ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555: 2) รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศูนย์การศึกษาพิเศษในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีลักษณะเป็นพหุวัฒนธรรม มีความหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี ภาษาและความเป็นอยู่ ทำให้ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจในบริบทท้องถิ่น การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) การบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และ 2) เปรียบเทียบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 123 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5-Levels Rating Scale) ตามแนวคิดของไลเคิร์ท ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทาบภาวะผู้นำทางวิชาการเท่ากับ 0.812 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบ Independent t-test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของผู้ประเมินต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 และวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 36.60 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ มีผู้มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 และผู้มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50

2. สภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 4 กลุ่มงาน ได้แก่ การบริการวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การบริการวิชาการ รองลงมา ได้แก่ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การบริหารงบประมาณ ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการบริการวิชาการ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยของนำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิตธิดา เปรมาพันธุ์ (2561) ได้ศึกษา ปัญหาและความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนบ้านแหลมแท่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนบ้านแหลมแท่น โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจิราพรรณ คงช่วย (2556) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดตั้งหน่วยบริการประจำอำเภอของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 ถือได้ว่าเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของชุมชน มีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของคนในชุมชนนั้นๆ การดึงผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหน่วยบริการประจำอำเภอด้วยการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ช่วยเหลือสนับสนุนและร่วมรับผิดชอบ ทำให้หน่วยบริการประจำอำเภอมีการดำเนินงานภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลจนเกิดเป็นความยั่งยืนในการพัฒนา โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็น การจัดการเรียนการสอนเฉพาะบุคคล การจัดสรรสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก การประเมินผลผู้เรียน การรับผู้ผลการพัฒนาผู้เรียน ล้วนจำเป็นต้องมีผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมด้วยทั้งนั้น นอกจากนี้ยังบริหารทั่วไปและบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของบุคคลดังกล่าวได้อีกด้วย อาทิเช่น การมีส่วนร่วมในการประสานงานการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน การประชาสัมพันธ์ การพัฒนาอาคารสถานที่ของหน่วยบริการประจำอำเภอ การยกย่องเชิดชูเกียรติและการสร้างขวัญและกำลังใจให้บุคลากรในหน่วยบริการประจำอำเภออีกด้วย ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ

อาจทำได้เล็กน้อย ด้วยข้อจำกัดของกฎระเบียบของการเงินและพัสดุ อาจทำได้แค่การบริจาคทรัพย์สิน ทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน หรือสิ่งของที่จำเป็นให้แก่หน่วยบริการประจำอำเภอซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มเครือข่ายประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 เน้นให้มีนโยบายการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันเข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงานทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ทำให้ครูผู้ปฏิบัติงานได้รับความรู้ไปพร้อมๆ กัน ส่งผลให้ความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาวดี ใจภักดี (2563) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก สถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ครูที่ระดับการศึกษาต่างกันเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม ทั้งการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาได้มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารให้กับครูได้รับความรู้ไปพร้อมกัน ส่งเสริมให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กันไปกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ส่งผลให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีศักยภาพในการปฏิบัติงานไม่น้อยไปกว่ากัน ทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญญฤทธิ์ ระพันธ์ (2561) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน อาชีพและระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มส่งเสริมเครือข่ายประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 ได้จัดโครงสร้างการบริหารงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทำงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูที่มีประสบการณ์ในปฏิบัติงานของสถานศึกษาในแต่ละด้าน ทั้งการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล ทำให้ครูที่มีประสบการณ์มานานมองเห็นทั้งจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาของการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มากกว่าบุคลากรที่เพิ่งได้มาสัมผัสงานหน่วยบริการประจำอำเภอของศูนย์การศึกษาพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุทธิษา เพ็ญศรี (2563) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตรัง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมจำแนกตามบริบทชุมชน ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในตำแหน่งผู้อำนวยการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยพัชรีย์ มั่นสนธิ (2560) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การบริหารวิชาการ ได้แก่ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น โดยให้เข้าใจถึงหลักสูตรสำหรับคนพิการ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนางานวิชาการของหน่วยบริการประจำอำเภอ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ
2. การบริหารงบประมาณ ได้แก่ สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความสนใจการดำเนินงานด้านงบประมาณของหน่วยบริการประจำอำเภอตามกฎระเบียบการคลัง และร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงบประมาณตามที่สถานศึกษาร้องขอ
3. การบริหารทั่วไป ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรักและเอาใจใส่หน่วยบริการประจำอำเภอเปรียบเสมือนบ้านของตนเอง สอดส่องดูแลความปลอดภัย ร่วมกันปรับปรุงพัฒนา
4. การบริหารงานบุคคล ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรทางการศึกษา กับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประสานงานช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหน่วยบริการประจำอำเภอ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารหน่วยบริการประจำอำเภอกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556ก). *พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2556ข). *พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- เกตุร วงศ์กอม. (2553). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- บุญญฤทธิ์ ระพันธ์. (2561). *การมีส่วนร่วมและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. (ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พนิตธิดา เปรมานพันธ์. (2561). *ปัญหาและความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนบ้านแหลมแท่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. (ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พัชรี มนัสสนิท. (2560). *การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี*. (ปริญาญการครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี).

- รุจิราพรรณ คงช่วย. (2556). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา*. การวิจัยจากกองทุนวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สุทธิษา เพ็ญศรี. (2563). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาตรัง เขต 1*. (ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา)
- สุภาวดี ใจภักดี. (2563). *การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่)